

ARVIER

Eun 1841, lo dialectologue italièn *Bernardino Biondelli* recueilloo chouì verchoùn de la Parabola de l'Eunfàn prodeuggo eungn otàn de patoué valdotèn (Veulla, Ayas, Bar/Donnas, Cogne, Dzignoué é Vatornentse). Heutte chouì verchoùn soun de no dzoo le pi ansièn documàn de proze eun patoué cougnù. Aprì 170 an de leue paruchouùn, no pensèn que l'è bièn eumportàn de recueilli de verchoùn contemporène, eunna pe tsaque quemin-a valdotèna.

Parabola de l'Eunfàn prodeuggo

Évanjile selón Luc

15 : 11-32 di Nouo Testemèn

Eungn ommo l'ayè dou mèinó. Eun dzoo lo pi dzouin-o di i pappa : « Baillède-mè la porchoùn di bièn que me totse ». É llu l'a partadjà lo bièn.

Eun pèe de dzoo aprì, can l'a ramasó totte le sin-e bague, lo dzouin-o l'è partì eun voyadzo, bièn llouèn de méizón é lé l'a peuccó tcheutte le seun bièn eun féyèn lo liberteun. Aprì aì to roudjà, an grousa famin-a l'è capitée deun hi paì é llu étò l'a comenchà a patì la fan. L'è alló tchertché de traillè avouè eun de per lé é hi l'a mando-lo ià eun tsan i gadeun. L'arù bièn voulù s'eumplire lo ventre avouè le doche que le gadeun peuccoon, mi gneun lèi nen bailloo. Adón l'a mezattó euntre llu : « Vèyo de-zouvri, tchu mon pappa, greuillon de pan a beté pédre é mè si hé a crapé de fan. Dz'ouè m'eun allé de hé, dze torno a méizón de pappa. Lèi dio que n'i fa eun péchà contre lo siel é contre llu, que mereutto po de ihé seun garsoùn é que pourie me prende belle comme domesteucco ».

Donque l'è partì pe torné a méizón. L'ii euncó proi llouèn can seun pappa l'a vu-ló é l'a u compachouùn de llu, l'è allo-làì euncontre i galoppe é l'a eumbracha-lo. Lo garsoùn l'a du-làì : « Pappa, n'i fa eun péchà contre lo siel é contre vo, mereuto pomé de ihé considéro vouho garsoùn ». Mi lo pappa l'a du i seun volè : « Ommo, vitto, portède l'arbeilmèn pi dzen é arbeillède-ló ; beuttède-làì an verdzetta i dai é tseichède-ló amoddo. Aprì allède prende lo vi pi gro, tchouyéyède-ló, medzèn é fièn an bal-la fiha perqué meun méinó l'ii moo é aa l'è tornó eun via, l'ii perdù é n'i retrouo-lo ». É la fiha l'a comenchà.

Lo pi viou di garsoùn l'ii eun campagne. Can se reterioo, protso de méizón l'a sentù que souoon é que danchoon. L'a querià eun volè é l'a demando-làì henque capitoo. Lo volè l'a du-làì : « Vouho frée l'è tornó é vouho pappa l'a fa tchoué lo vi pi gro perqué l'è tornó san ». Eun sentèn

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

ARVIER

ho, l'è gnau-là la radze é l'a po voulù entré. Adón seun pappà l'è chourtì pe lèi dii d'entré, mi llù l'a rebattù : « L'è dza sacante-z-àn que traillò pe vo, n'ì todilòun fa hen que m'ode du é m'ode jamì baillà ghenca eun tchevrai to pe mè pe fée fiha avouì le-z-amì. Mi aprì que vouho garsoùn l'a peuccó to seun bièn avouì le putan-e, can l'è tornó v'ode fa tchoué pe llù lo vi pi gro ! ». Lo péé l'a repondù : « Meun méinó, té t'ì todzoo avouì mè é to hen que l'è de mè l'è euncó de té. No fo fée fiha é ihé contèn perqué teun frée l'ii moo é aa l'è tornó eun via, l'ii perdù é n'ì retrouvò-lo ».

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Tiré de :

Texte publié en 2010 dans « Mon Clocher - Paroisse de Saint-Sulpice » - Commune d'Arvier

Collaborateur d'Arvier pour la traduction : **Daniela Millery**

La transcription a été soignée par le Guichet Linguistique

Mise à jour de la graphie : octobre 2013